

Bryssel den 12 juli 2022
(OR. en)

11073/22

AGRI 320
AGRIFIN 67
AGRIORG 68

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Rådet
Ärende:	Marknadssituationen, i synnerhet efter invasionen av Ukraina

För delegationerna bifogas en sammanfattning av situationen på EU:s viktigaste jordbruksmarknader, i synnerhet efter invasionen av Ukraina, inför ministrarnas diskussion i rådet (jordbruk och fiske) den 18 juli 2022.

Ordförandeskapet föreslår att diskussionen inriktas på följande två frågor för att kontrollera den nuvarande situationen och utvärdera om det behövs ytterligare åtgärder:

1. Hur ser medlemsstaterna på utsikterna för årets skörd mot bakgrund av krisen i Ukraina, i syfte att stabilisera spannmålsförsörjningen för att möta efterfrågan både inom EU och globalt?
2. Vilka erfarenheter har medlemsstaterna av att förbereda genomförandet av det extraordinära anpassningsstödet till producenter inom jordbrukssektorn eller andra åtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtas? Vilka andra åtgärder föreslår medlemsstaterna?

Situationen på jordbruksmarknaden**Inledning**

1. I samband med kriget i Ukraina är den ekonomiska situationen inom jordbrukssektorn för närvarande mycket svår.
2. Rysslands nuvarande blockad av hamnarna vid Svarta havet har orsakat en nedgång i Ukrainas export av basspannmål. Priserna nådde rekordhöga nivåer på marknaden, även om en viss lättnad har observerats under de senaste veckorna. Producenter av foderblandningar och bearbetningsföretag i senare led efterfrågar råvaror som är svåra att erhålla på grund av ett begränsat utbud och höga priser. Effekterna av Rysslands aggression mot Ukraina på marknaderna för energi och insatsvaror i jordbruket är också betydande. Ryssland är en stor exportör av olja och naturgas. Jordbruket och dess globala leveranskedjor är i allmänhet beroende av fossila bränslen (olja och naturgas).
3. Höga priser på insatsvaror har stor inverkan på jordbruksproduktionen och tillverkningen i senare led. I detta avseende är de mest energiintensiva sektorerna de mest drabbade. Andra sektorer av jordbruksproduktionen, särskilt de med högre förädlingsvärde, står också inför ekonomiska problem på grund av stigande insatspriser. Situationen väntas inte förbättras på kort sikt. Med avseende på en livsmedelstryggheten kan situationen visa sig utmanande om trenderna kvarstår, men livsmedelstryggheten och livsmedelsförsörjningen är för närvarande inte hotade i EU, tack vare motståndskraften i EU:s livsmedelskedjor. EU:s solidaritetskorridorer och relevanta matchningsplattformar har skapats för att hjälpa till att exportera råvaror från Ukraina.

Situationen i de viktigaste sektorerna

4. När det gäller specifika jordbruksmarknader i EU har det torra och varma vädret satt stor press på vissa jordbruksgrödor. Produktionen av **spannmål** väntas nu bli 2,5 % lägre än 2021. **Solrosskörden** väntas bli särskilt god, vilket leder till en årlig produktionsökning på 6,9 % och en ny rekordnivå på 11 miljoner ton. Sockerproduktionen väntas minska med 5 % per år, men ligger i linje med genomsnittet under fem år, och lagren ligger på en tillräcklig nivå. Användningen av jordbruksgrödor för biobränsle väntas vara stabil eftersom återhämtningen efter pandemin har hämmats av höga priser.
5. EU:s arealer med **oljeväxtfrön** för skörden 2022/2023 har ökat avsevärt (7,5 % på årsbasis) på grund av höga priser och det tillfälliga undantaget för att tillåta sådd av grödor på mark i träda. Odlingen av solrosor ökade mest, på grund av deras små behov av vatten och gödsling. EU:s produktion av oljeväxtfrön beräknas uppgå till 32,1 miljoner ton (+7,8 % i förhållande till genomsnittet under fem år), inbegripet rekordhöga 11,1 miljoner ton solrosfrö, vilket gör det möjligt att kompensera för uteblivna leveranser från Ukraina.
6. Regleringsåret 2022/2023 för **socker** i EU väntas börja med en ingående balans på 1,9 miljoner ton (+58 % över föra säsongen). Produktionen beräknas uppgå till 15,8 miljoner ton, vilket är i linje med genomsnittet under fem år, medan konsumtionen väntas förbli stabil.
7. **Olivolje**produktionen i EU ökade med 11 % 2021/2022, vilket berodde på en högre oljehalt i oliverna. Producentpriserna på olivolja i EU kommer sannolikt att ligga kvar över genomsnittet på grund av fortsatt höga insats- och transportkostnader och höga priser på andra oljor och fetter. EU:s export beräknas minska jämfört med förra årets rekordnivå, medan en viss återhämtning av förbrukningen i EU förväntas. Slutlagren skulle kunna bli lägre än väntat och röra sig mot en produktion i EU som sannolikt hamnar under genomsnittet för 2022/2023.

8. Trots EU:s minskade produktion och import av **vin** under 2021/2022 väntas konsumtionen öka med 5 % till 23 liter per capita på grund av minskad export och minskad användning av vinframställningsprodukter för andra ändamål (destillering, vinäger, brännvin). När konsumenterna köper vin ägnar de allt större uppmärksamhet åt vinets ursprung, följt av smak och varumärke.
9. Konsumtionen per capita av **färska persikor och nektariner** kommer 2022 att öka i EU till 6,1 kg (fortfarande under det långsiktiga genomsnittet) trots den lägre köpkraften. Detta skulle kunna bero på en högre produktion, de goda väderförhållandena och turismens återkomst.
10. Efter en mycket god säsong 2021 med hög produktion, god konsumtion, hög kvalitet och låga lager väntas EU:s **tomat**produktion under 2022 minska med 9 % till 16,5 miljoner ton. Produktionen för bearbetning beräknas minska med 14 % och produktionen för färskvarukonsumtion med 3 % på årsbasis. Den lägre produktionen beror på torka, lägre förväntad efterfrågan, övergång till alternativa, mer lönsamma grödor och mindre plantering i växthus på grund av mycket höga energikostnader.
11. Priserna på **mejeriprodukter** i EU ligger på rekordhöga nivåer. Priserna på skummjölkspulver och helmjölkspulver i EU är relativt stabila (men höga) och vasslepriserna sjunker något, medan andra fortsätter att öka. Denna utveckling ligger till grund för EU:s rekordpriser på obehandlad mjölk. Trots detta är jordbruksföretagens marginaler fortsatt låga på grund av höga insatskostnader. På grund av de torra och varma väderförhållandena under våren – som påverkade kvaliteten och tillgängligheten på gräs och andra foderingredienser – kan mjölkproduktionens utveckling i EU bli lägre än väntat tidigare under 2022 (0,4 %). Den påverkas också av en minskad foderanvändning till följd av höga foderkostnader. Tillsammans med en mindre mjölkbesättning (-1 %) väntas därför mjölkleveranserna i EU minska med 0,6 % under 2022. Den lägre gräskvaliteten och den lägre foderanvändningen på grund av tillgänglighet och kostnader kommer sannolikt att minska även halten av mjölkfett och mjölkprotein, vilket minskar tillgången på mjölktorrssubstans för bearbetning ytterligare. Produktionen av ost och grädde i EU skulle kunna fortsätta att växa och minska tillgången på mjölkfett för produktion av smör och helmjölkspulver. Ostexporten väntas öka, och den inhemska användningen av mejeriprodukter kan komma att öka något under 2022 (0,3 %), förutsatt att detaljhandeln och livsmedelstjänsterna fortsätter att återhämta sig och att de höga producentpriserna överförs till konsumenterna i begränsad omfattning.

12. När det gäller **kött** väntas EU:s nötköttsproduktion minska med 0,5 % under 2022, främst på grund av en strukturell anpassning inom nötkötts- och mejerisektorn, trots höga priser. EU:s export bör öka främst till befintliga marknader med högt värde, men begränsas av rekordhöga inhemska priser. Importen till EU ökar på grund av brasilianska leveranser. En ökad oro för miljön, minskade exportutsikter, fortsatt höga insatskostnader och afrikansk svinpest kommer att avlägsna det höga prisincitamentet för griskött och resultera i att produktionen minskar. EU levererade till Kina under två år när afrikansk svinpest var en akut kris, men nu blir Storbritannien åter EU:s första exportdestination. Fjäderfäproduktion i EU kommer att stabiliseras under 2022. Priset på slaktkycklingar i EU är tillräckligt högt för att kompensera för de höga insatskostnaderna, och den högpatogena aviära influensan fortsätter att spridas, bland andra faktorer. Handeln med Storbritannien återgår till de nivåer som rådde före brexit, men EU förlorar marknadsandelar på vissa exportmarknader. Importen väntas delvis återhämta sig till 2016–2019 års nivåer, även om handelsflödena med Ukraina leder till viss osäkerhet uppåt. Trots den historiskt låga får- och getbesättningen i EU väntas antalet som skickas till slakt stabiliseras under 2022. Handeln bör komma igång igen, men fortfarande på relativt låga nivåer, vilket leder till fortsatt höga inhemska priser.

Slutsats

13. Den ryska invasionen av Ukraina har i hög grad stört de globala jordbruksmarknaderna och EU:s jordbruksmarknader och skapat global osäker livsmedelsförsörjning under återhämtningsperioden efter covid-19, som redan kännetecknades av inflationstryck på energi, råvaror, gödselmedel och frakt. De globala jordbrukspriserna har stigit med 30 % sedan invasionen inleddes, även om en viss lättnad har observerats under de senaste veckorna. Väderförhållandena i EU, särskilt den utdragna torrperioden som påverkar flera regioner, skapar ytterligare utmaningar för den nya skörden, som väntas bli lägre än vad som ursprungligen förutsågs.

14. Även om EU till stor del är självförsörjande när det gäller livsmedel, med ett enormt överskott i handeln med jordbruksbaserade livsmedel, och EU:s inre marknad återigen kan väntas visa sin förmåga att absorbera chocker, finns det en växande oro över överkomligheten på grund av höga priser och inflationstryck. Livsmedelskonsumtionen i volym kan förefalla oförändrad, men en lägre konsumtion räknat i värde väntas, eftersom vissa konsumenter och livsmedelsförädlare kan komma att välja billigare produkter i stället för produkter med högre värde.
-